

r()zjed'to!

O nás, tak proč ne s námi

PARCITIPACE

- ZJIŠTĚNÍ ŽÁJŮ O DANOU PROBLEMATIKU
- JEDNÁNÍ S MĚSTEM A POTENCIÁLNÍMI SPONZORY
- PROSTORY
- MEDIÁLNÍ PODPORA, REKLAMA => O PROJEKTU MUSÍ BÝT SLYŠET
- MOŽNOST ČERPÁNÍ EVROPSKÝCH FINANČÍ

DAVID A ANDREA

rozjed'to!

O nás, tak proč ne s námi!

Projekt zorganizovala LOS – Liberecká občanská společnost, o.s.

Autoři publikace: Zuzka Tvrzská, Petra Handlířová, Ondřej Lochman
Editor: Zuzka Tvrzská
Grafika: Ondřej Ferdan

www.rozjedto.net

ISBN 978-80-904872-3-9

GŘ pro vzdělávání a kulturu

Program celoživotního učení

Tento projekt byl realizován za finanční podpory Evropské unie. Za obsah publikace odpovídá výlučně autor. Publikace nereprezentuje názory Evropské komise a Evropská komise neodpovídá za použití informací, jež jsou jejím obsahem.

O CO JDE?

CO?

Rozjed'to! je projekt, který se snaží dát prostor mladým lidem z Libereckého kraje k zapojení do veřejného dění u sebe doma i v celém kraji. Celý projekt probíhal také jako kampaň „Rozjed'to! – O nás tak proč ne s námi“. Kampaň směřovala k mládeži způsobem „Bud' informovaný“ – „Bud' inovativní“ – „Bud' iniciativní“. Během listopadu 2010 až dubna 2011 se uskutečnilo pět jednoduchých setkání mládeže, odborníků na práci s mládeží a zástupců obcí a politiky v regionech libereckého kraje. Vše bylo podpořeno online diskusí na témata diskutovaná na jednotlivých setkáních a uzavírací květnovou konferencí v sídle Libereckého kraje.

PROČ?

Parlament mládeže a setkání politiků s mládeží, často vypadají tak, že se 30 mladých nažene do jednoho sálu a proti nim se na panel posadí 2-3 politici. Neb takový způsob má daleko do diskuse, kde je každý na stejné úrovni, chtěli jsme vytvořit prostor pro to, aby se mladí potkali s politiky tak aby společně mohli diskutovat o tom, co je štvě a jak to společně změnit. K setkávání jsme používali metodu „The World Cafe“, která simuluje běžné „popovídání“ v kavárně a tím navozuje přirozenou atmosféru k diskusi. Další motivací bylo to, že v krajských dokumentech není politika mládeže a především neformálního vzdělávání mládeže hlouběji popsána, zanalyzována, není nastíněn její další rozvoj, rozhodli jsme se proto tyto procesy částečně nastartovat a pokusit se situaci změnit.

PRO KOGO?

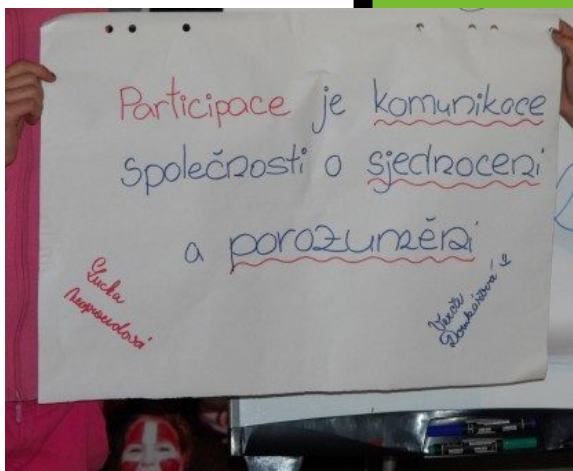
Hlavní cílovou skupinou projektu je mládež ve věku 16 - 22 let (reprezentující školní a městské parlamenty mládeže, studentské organizace, neformální skupiny). S mládeží na jednotlivých setkáních diskutovali veřejní činitelé a osoby zapojené v rozhodovacím procesu z Libereckého kraje (z krajského úřadu i z městských úřadů) a také pracovníci s mládeží (osoby pracující v domech dětí a mládeže a klubech pro mládež, osoby pracující v neziskových organizacích pracujících s tématy komunitního rozvoje a vzdělávání mládeže).

KDO JE ZATÍM?

Iniciátorem projektu je LOS-Liberecká občanská společnost o.s., která od roku 2003 pracuje s tématem aktivního občanství. Projekt vznikl za spolupráce Libereckého kraje a partnerů z jednotlivých regionů, kde setkání Rozjed'to! probíhala.

CO ZDE NAJDETE?

Tato publikace popisuje příběh projektu Rozjed'to! Proto se zde dozvíte, jak projekt vznikl, jak proběhl, jaké metody jsme během projektu používali, jak proběhla jednotlivá setkání a jaké jsou jejich výstupy. Vše je doplněné o popis některých metod.

PŘÍBĚH ROZJEĎ TO!

Projekt „Rozjed'to!“ se skládal ze dvou částí. V základní fázi jsme vyrazili do regionů libereckého kraje a uskutečnili 5 místních setkání do Lomnice nad Popelkou, České Lípy, Liberce, Frýdlantu a Jilemnice. Těchto setkání se zúčastnili mladí lidé, lidé zapojení do práce s mládeží a samozřejmě místní veřejní činitelé. Součástí první fáze byla také účast v on-line diskusi, která je umístěna na webu projektu www.rozjedto.net. V druhé fázi se uskutečnilo krajské setkání v Liberci, kde se setkali mladí z různých regionů se zástupci kraje a experty z oblasti neformálního vzdělávání na téma rozvoje Libereckého kraje.

ČASOVÝ HARMONOGRAM ROZJEĎ TO!

září - říjen 2010

příprava a propagace projektu
setkávání s partnery v regionech, kontakt s veřejnými činiteli v regionech, propagace projektu k organizované i neorganizované mládeži

listopad - prosinec 2010

první regionální setkání v Lomnici nad Popelkou, spuštění on-line diskusí

leden - duben 2011

regionální setkání v české Lípě, Liberci, Frýdlantu a Jilemnici, pokračování on-line diskusí, příprava konference

květen 2011

dvoudenní Krajská konference v Liberci, představení příkladů dobré praxe a příprava akčního plánu

květen - červenec 2011

zpracování výsledků projektu a rozeslání účastníkům projektu, vytvoření této publikace

SETKÁNÍ V REGIONECH

Pro první fázi projektu, tedy 5 setkání v regionech libereckého kraje, jsme připravili jednodenní program. Ten byl založen na 3 hlavních cílech projektu a tedy: „Bud' iniciativní“, „Bud' informovaný“, „Bud' inovativní“. Na setkání byli vždy zváni zástupci místní mládeže, politiky a organizací pracujících s mládeží a neformálním vzděláváním. Dopolední část programu byla určena mladým a na odpoledne jsme měli připravenou společnou diskusi.

Program regionálních setkání:

- 9:40 **Seznámení**
Kdo je Rozjed'to!; Naše jména; vzájemné představení
- 10:10 **Co je participace** **Bud'Iniciativní**
Slyšeli jste už slovo Participace? Co to znamená?
- 10:15 **Řeka** – co pro mne znamená participace / moje definice participace / 7 klíčových pojmů o participaci – každý sám, 2ice – shodnout se na definici o 3 klíčových pojmech – sepsat na flip, podepsat, vyvěsit
- 10:35 **Žebřík** – představit žebřík (papírovou páskou vytvořit žebřík na zemi), říci, že v různých situacích jsou možné různé varianty a neznámá to, že vždy musíme být úplně nejvýše
- 10:45 **Já na žebříku** – hand out s žebříkem – pro každého A4. Postavit se na žebřík podle zkušeností s participací. Diskuse, co mi na tom vyhovovalo/vadilo, co by mi pomohlo, abych byl více zapojený/abych měl dobrý pocit.
- 11:15 uzavřít krátkou **tichou diskusí** – „Kde se můžu účastnit a mám vliv na změnu“. A na druhém, „Kde bych se chtěl/a účastnit a chtěl/a mít vliv na změnu.“
- 11:35 **Přestávka** 15-20 min
- 11:50 **Informace kolem nás 30 min** **Bud'Informovaný**
V kruhu, otázky k účastníkům a lektor je zapisuje na flipchart: Jaké informace proto, abyste se mohli zapojovat do věcí kolem nás, Vás zajímají? Jaké zdroje pro získávání informací používáte?
- 12:30 **Oběd**

r()zjed'to!

O nás, tak proč ne s námi

13:30 **Citycafé 90 min**

– formát world café (tedy i obsluha, jazz v pozadí)

Bud' Inovativní

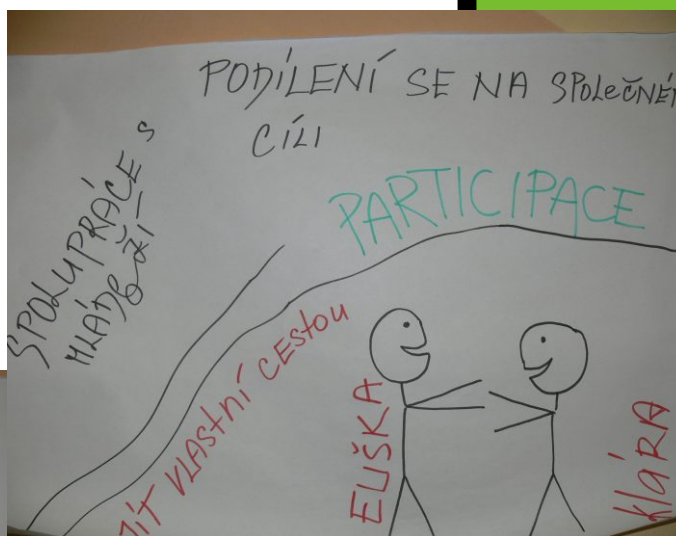
- Jaké možnosti nyní mám k tomu se zapojit do věcí kolem mě (být aktivní)? 15 min
- Co bych chtěl/a změnit? Jak to má vypadat? 15 min
- Jak dosáhnout navržených změn? (Čím mohu osobně přispět, jakou podporu a zdroje k tomu potřebuji) 15 min

15:00 **Představení on-line diskuse** (přes projektor, kde, o čem, jak, jak to bude probíhat)

15:20 **Vyhodnocení**

3 plakáty – jeden kufr (beru si z toho setkání); bota (chtěl bych vykopnout z rozjed'to); žárovka (nápadů na zlepšení); plakáty hodit na zem, vysvětlit co který znamená a účastníci mohou napsat, co chtějí.

15:30 **Ukončení**

Participace

1. Stanovení cíle
2. Spolupráce
3. Kontakt a vztahy
4. Organizace
5. Strukturování skupiny pod vedením

© Erika a Mia

ROZJEĎTO! SE ROZJELO REGIONÁLNÍ SETKÁNÍ 1

Lomnice nad Popelkou, 9.12.2010

Partneři: Informační centrum pro mládež Lomnice nad Popelkou, mládežnický parlament a DDM Sluníčko

Jak to probíhalo

Dopoledního programu určeného mladým lidem se zúčastnilo dvaadvacet studentů ze základních i středních škol z Lomnice nad Popelkou a Semil. Jejich skupinu doplnili i dva dospělí pracovníci s mládeží. Protože se jednalo o první setkání, drželi jsme se připraveného programu. Navíc se projevilo, že v Lomnici není pojem participace žádnou novinkou a mladí měli řadu praktických zkušeností. Díky tomu měl program spád a všechny připravené aktivity našli u zúčastněných odezvu. Získali jsme tak cenné zkušenosti a zajímavé výstupy. Co participace pro mládež z lomnicka a semilská znamená? „Sjednocení společnosti za účelem komunikace“ nebo „Vyjádření názoru – emancipace – sebezlepšování“ ale třeba také „Rozdělení – volný čas – zájmy“ To všechno vidí mladí lidé ve věku 13 až 25 let jako participaci. A jaké s ní mají zkušenosti? Dobré i špatné. Třeba jako neparticipativní uvedli svou účast na výchovných koncertech. Proč tam musí hromadně jít, když je to nezajímá? A když se jich někdo zeptá, co by chtěli zahrát, tak jim to nakonec stejně nezahraje. No tak proč se jich vlastně ptá? Proč máme školní radu, když do ní nemůžeme volit, koho bychom chtěli?

Ale byly i pozitivní zkušenosti. Třeba projekt lomnického parlamentu mladých Na zelenou. Participace, jakou by si oni představovali, vidí tehdy, když je jejich názor nejen vyslyšen, ale také se s ním dál pracuje a oni mají vliv na výsledky. Když si na ně dospělí udělají čas a zodpovědně s nimi řeší jejich problémy. A deset dospělých odborníků si na mládež udělalo čas v odpolední programu nazvaném City kafe. Zúčastnil se starosta města, zastupitelé i učitelé a dokonce i ředitel místního oddělení Policie ČR. Metodou Word café vedená diskuse vyvrcholila vybráním nejpalčivějších témat a jejich bodováním. Zapojili se samozřejmě i dospělí a jako téma, na kterém by rádi dál pracovali, vybrali například Klub mladých v Lomnici nebo zlepšení stavu studentského parlamentu na semilském gymnáziu.

Výsledek setkání:

Vybraná témata k dalšímu řešení s počtem hlasů:

Klub mladých	23 hlasů
Setkávání mladých a vedení města	9 hlasů
Žákovská rada školy a její funkčnost	4 hlasy

ROZJEĎTO! PODRUHÉ

Česká Lípa, 1.3.2011

Partneři: Dům dětí a mládeže Libertin v České Lípě, Zastupitelstvo dětí a mládeže v České Lípě

Jak to probíhalo

Dopoledního programu určeného mladým lidem se zúčastnil nejmenší počet účastníků za celou dobu projektu, a to tři studentky ze středních škol v České Lípě. Tuto malou skupinu odpoledne doplnili i zástupci z českolipského městského úřadu, zástupce agentury Adra a dámy z DDM Libertin. Protože byla tato skupina velice komorní, programu jsme se víceméně nedrželi a celé setkání probíhalo formou přátelské diskuze. Navíc se projevilo, že tři slečny, které se setkání zúčastnily, byly velice zkušené v pořádání různých projektů na škole a že pojem aktivní participace pro ně nebyl žádnou novinkou.

My jsme zjistili, že mladí akční lidé v Lípě jsou a tak se ptáme, proč jich na setkání nepřišlo více? Je jim snad jejich další osud lhostejný nebo po jarních prázdninách nenašli potřebnou energii? Nebo se o „Rozjed'to!“ nedozvěděli?

ROZJEDTO! SETKÁVÁME SE POTŘETÍ

Liberec, 4.3.2011

Partneři: V-klub a ICM při DDM Liberec, Parlament mládeže Liberec, Informační centrum pro mládež Jablonec nad Nisou, Parlament mladých Jablonec nad Nisou

Jak to probíhalo

Dopoledního programu určeného mladým lidem se zúčastnilo deset studentů ze základních i středních škol z Liberce a Jablonce nad Nisou. Jejich skupinu odpoledne doplnili zástupci magistrátu města Liberec a Jablonec nad Nisou, krajského úřadu, pracovníci s mládeží a zástupkyně České národní agentury Mládež. Protože se jednalo o setkání, probíhající v domovském městě projektu, čekali jsme, že účast bude hojnější. Už od začátku jsme se drželi připraveného programu. Zjistili jsme, že v Liberci je to s tématem participace v plenkách a že mladých, co by chtěli něco změnit je hodně, ale energii na změny už moc nemají. A co participace pro mladé z Liberecka a Jablonecka znamená? „Podílení se na společném cíli“ nebo „Spolupráce s mládeží – řešení problémů – dění ve společnosti“ To všechno vidí mladí lidé ve věku 13 až 25 let jako participaci.

A co by chtěli mladí z Liberecka a Jablonecka změnit?

- nechceme se stěhovat ze Střední zdravotnické školy
- v JBC Gymnázium U balvanu – jeho budoucnost?
- mít více vliv na chodu školy
- debatovat, naslouchat
- školní parlament
- začít řešit problém hned
- parky v Liberci
- stav skateparků v JBCi a vLBCi je děstý
- v Liberci chybí prostory pro volnočasové aktivity
- kontakt se zastupitelstvem a radnicí
- zahraniční politici na setkáních
- změnit chování některých učitelů, kteří absolutně nepodporují volnočasové aktivity
- pejskaři by si měli po svých miláčcích uklízet
- nepřijemné chování úředníků na úřadě
- možnost bodovat věci ve škole – kvalita jídla, chování učitelů
- chtěl/a bych mít vliv ve správě města, ve škole a při organizaci akcí ve městě

ROZJEĎ TO! NA SEVERU LIBERECKÉHO KRAJE

Frýdlant, 4.4.2011

Partneři: Dům dětí a mládeže Frýdlant, Informační centrum pro mládež Frýdlant

Jak to probíhalo

Dopoledního programu určeného mladým lidem se zúčastnilo sedm studentů ze základní školy z Frýdlantu. Dopolední program probíhal podle zajištěného scénáře a tak jsme zase získali nové pohledy mladých lidí na téma participace. Objevily se definice jako: „Zábava – komunikace s lidmi – objevení nových věcí“ nebo „Zapojení mladých lidí s vlastními nápady a obětování volného času“. S mladými jsme si také ukázali žebřík participace, na kterém většina stála na předposledním stupínku. Skupina vypadala velice akčně, z témat jim bylo nejbližší úklid města spojený s polštářovou válkou. Dokonce se jim povedly naplánovat i akční kroky, schůzky atd., ke kterým už ale bohužel nedošlo a nápady se tak odsunuly na neurčito. Odpoledne mělo probíhat opět metodou city café, a protože přišel pan starosta a další zástupci městského úřadu, kteří na nás měli opravdu málo času, probíhalo odpoledne formou odpovídání dotazů pokládaných mladými panu starostovi, který na ně velice hbitě odpovídal. Zjistili jsme tak, že nápady mladých by byly radnicí podpořeny, a že pokud budou opravdu chtít, k dosažení cíle nechybí daleko. Jenže jak je napsáno výše, mladí nakonec zájem neprojeví, a tak se ve Frýdlantu neuklízelo, ani neválčilo.

KRAJSKÁ KONFERENCE

Po základní fázi pěti setkání v regionech bylo vše připraveno pro celo-krajskou konferenci, kam byli pozváni účastníci z regionálních setkání.

Liberec, 5. – 6. května 2011

Partneři: V-klub a ICM při DDM Liberec, Krajský úřad – Oddělení mládeže, sportu a zaměstnanosti

Jak to probíhalo:

Vrcholem místních setkání byla krajská konference. Ve čtvrtek 5. května se v podvečer sjeli mladí zástupci Semil, Lomnice nad Popelkou, České Lípy a Jablonce nad Nisou. Čekala je odměna za práci na projektech, které si vytýčili na svých místních setkáních. Po dobré večeři jsme pro ně připravili zážitkový program. K mladým z Libereckého kraje se přidali také dva hosté, studenti Lenka a Roman, kteří oba mají praktické zkušenosti s vlastními projekty. Při jejich realizaci museli spolupracovat s dalšími institucemi a zapojit vrstevníky i řadu dospělých.

Roman získal finance od programu Mládež v akci na realizaci bikeparku v Telči a Lenka založila mezi-školní časopis v Hradci Králové, který dokázala s dalšími mladými financovat ze sponzorských příspěvků a reklamy.

V pátek ráno už mladé čekala zase práce. V prostorách krajského úřadu, kde se scházejí i krajští zastupitelé, představovali svou práci na tématech, která si vybrali na místních setkáních a zamýšleli se nad úspěchy i neúspěchy, nad překážkami i nad tím, co se z toho všeho naučili. Motivaci do další práce jim hned ráno přinesl náměstek hejtmána pro školství, mládež a tělovýchovu Radek Cíkl. I když je podle něj život každého z nás těžký, je potřeba se ho nebát a využít všechny zdroje a možnosti. „Není důležité, aby každý byl vedoucí, potřebujeme i dobré pracovníky. A je dobré, když si můžete různé role vyzkoušet a zjistit, jak vám to jde,“ vyzdvihl náměstek přínos projektu.

Bohužel na krajském setkání chyběli zástupci Liberce, Frýdlantu a Jilemnice.

Výstupy:

Podle přítomných mladých nebyla často největší překážkou komunikace s dospělými a představiteli organizací a měst, ale právě spolupráce s vrstevníky. Ale to, že svá témata většinou dotáhli hodně daleko, dokazuje, že když se něco opravdu chce, tak to jde. Zástupci regionů představovali svou práci na tématech z místních setkání. Semilští studenti pracovali na projektu obnovy parku, kde by chtěli pořádat například Den dětí, v Lomnici se pracuje na centru pro mládež a jablonečtí mladí chtějí vylepšit vybraná dětská hřiště. Všichni se shodli na tom, že Rozjed'to! jim dalo důležitý impuls k tomu se do něčeho opravdu pustit a nejen o tom mluvit.

Odpolední diskuse s odborníky

Po obědě na všechny čekala čtyři diskusní témata. Dvě připravili organizátoři a dvě si vybrali mladí. Do diskuse se k nim připojili dospělí odborníci. Opět mezi ně zavítal náměstek Cíkl a krajské úředníky ještě zastupoval vedoucí oddělení mládeže, sportu a zaměstnanosti Tomáš Pokorný. Z Jablonce nad Nisou přijela zastupitelka Jana Hamplová. Pracovníky s mládeží a částečně také neziskový sektor zastupovali Jana Pavlíková, ředitelka DDM Větrník a Tomáš Hendrych, koordinátor dobrovolnického centra při krajské nemocnici Liberec Dobromysl. Z Prahy přijely zástupkyně České národní agentury Mládež Jitka Kořínková a Lenka Polcerová. V malých skupinkách pak rozebírali fungování krajského parlamentu mládeže, možnost zřízení internetového mládežnického rádia, stav participace v Libereckém kraji a další budoucnost modelu setkávání Rozjed'to!

Velkou podporu našel u všech přítomných model setkávání aktivních mladých lidí jak v regionech, tak na krajské úrovni. „Opravdu fungční krajský parlament mladých bychom uvítali, cítíme, že nemáme partnera, který by tuto skupinu v Libereckém kraji zastupoval,“ řekl Tomáš Pokorný. Nastavené informační kanály, které vznikly prostřednictvím projektu O nás s námi, by se k tomu mohly dobře využít. „Participace je pro mne zejména spolupráce a spolupodílení se,“ upozornil náměstek Cíkl. A tak není smyslem projektu vytvářet znovu, co již existuje, ale podpořit další aktivní mladé lidi a jejich nápady.

A K ČEMU TO VŠE BYLO?

Jednoznačným přínosem projektu je jednoduše to, že se vůbec uskutečnil. Podařilo se rozčeřit stojaté vody a ukázat několika desítkám mladých lidí, politiků a pracovníků s mládeží, že participace není něco nevhodného. A také jak různě a především aktivně se k ní dá přistupovat.

ÚSPĚCHY

za velký úspěch považujeme posun ve vnímání participace mladých ze strany politických činitelů a především uskutečněné opravdové aktivity ze strany mladých. To, že se mladým v Semilech podařilo začít s úpravami parku a pořádáním akcí pro veřejnost, že v Lomnici rozhýbali diskusi o klubu pro mladé nebo že se mladí v Jablonci začali zajímat o stav dětských hřišť a pracovat na projektu jejich renovace.

VÝSTUPY

Výstupy má projekt hmatatelné i ty na duševní úrovni. Mezi hmatatelné patří například tato brožurka, ale samozřejmě také natřená lavička v semilském parku nebo připravený návrh na využívání klubu mladých v Lomnici nad Popelkou. Neméně cenné jsou, ale i ty nehmatatelné výstupy jako osvěta mezi mladými i politiky a pracovníky s mládeží, jejich praktická zkušenost s metodikou setkání jako například formát diskuse Word café nebo praktické informace, které získaly o možnostech realizování svých projektů.

VÝZVY

Velkou výzvou pro nás bylo vůbec se do projektu pustit. Přesvědčit zodpovědné činitele, že je důležité s mladými komunikovat a pomoci jim v realizaci jejich plánů a neméně velkou výzvou bylo přesvědčit samotné mladé, kteří měli pocit, že to k ničemu nebude. Výzvou do budoucna je udržet s účastníky kontakt i nadále a podpořit je v jejich započatých aktivitách. Zkrátka nenechat rozjeté Rozjed'to! zastavit.

CO JSME SE NAUČILI, SLABÉ STRÁNKY, CO BYCHOM UDĚLALI JINAK

Zjistili jsme, že tak jak je rozmanitý Liberecký kraj po krajinné stránce, tak je rozmanitý také demograficky a různou úrovní zkušeností mladých lidí i zodpovědných činitelů s participací. To co bylo v Lomnici nad Popelkou samozřejmostí, bylo ve Frýdlantě nepřekonatelnou záležitostí. Ověřili jsme si, že téma participace je poměrně ožehavé a bez osobních vazeb a kontaktů na klíčové osoby se těžko dostáváme tam, kam potřebujeme. A to nejen na radnicích, ale i ve školách. Najít vstřícného pedagoga nebo dokonce ředitele, to byl opravdu oříšek a bohužel se nám to většinou spíše nedařilo.

Nepodařilo se nám dotáhnout analýzy regionů tak, jak jsme si původně představovali. Zjistili jsme, že náš cíl byl v tomto případě dost nereálný. Jednak proto, že informace, které bychom potřebovali, nejsou vždy k dispozici a jednak proto, že by to bylo časově i personálně na jeden samostatný projekt. I tak jsme ale dali dohromady zajímavý souhrn informací, který mapuje situaci v jednotlivých regionech kraje.

DOPORUČENÍ

všem organizátorům podobných projektů bychom určitě doporučili pečlivou přípravu. Klíčoví pro dobrý průběh se ukázali spolehliví místní partneři, s dobrými kontakty na místní představitele i mladé lidi a učitele. bez vstřícnosti a pomoci lidí z krajského úřadu by to také nešlo. A také je dobré být připraven na to, že i negativní reakce jsou pro vás dobré reakce. Chtěli jsme zjistit, jak na tom v kraji jsme a proto i zjištění, že v některých regionech dost špatně, je pro nás důležitý výstup. Nedávejte si přehnané cíle a ve svých očekáváních buďte při zemi. Při plánování diskusí jsme naše účastníky trochu přecenili a měli jsme velké nároky na samostatnou práci a zapojení se do diskuse. Ale je potřeba je to teprve učit a proto mít dobře připravený větší počet facilitátorů.

NAPSALI O NÁS

prvnízpravy.cz
NEJDŮLEŽITĚJŠÍ Z POLITIKY A BYZNYSU

Zadejte hledané slovo. Hledejte

středa 14.9.2011 23:04:10 | Svátek: Radka

KOMENTÁŘ: Martin Kuba
Jak dlouho žijí sociálně demokratické sliby? **Vice**

KOMENTÁŘ: Petr
Co se stane, když budete kupujete p...

Titulní strana | Stalo se | Domácí | Vláda a parlament | Byznys | ...
Jiří Čechy | Jiří Morava | Karlovarsko | Královéhradecko | Liberecko | Severní Morava | Olomoucko

Regiony

KRAJSKÉ NOVINY
internetový deník

Titulní strana | Evropská unie | Česká republika | Slovensko | Kraje | Města a obce | Doprava

KRAJSKÉ NOVINY předplatné zde

„Nejrozumnější by byla systémová změna“
říká o penězích na údržbu krajských silnic místopředseda Krajského úřadu

Kraje ČR | Informační servis Evropského vydavatelství

prvnízpravy.cz
NEJDŮLEŽITĚJŠÍ Z POLITIKY A BYZNYSU

Mladí lidé budou hodnotiteli v krajském Rozjed'to!

Krajská konference "O nás s Hrajeme o náš kraj" v rámci projektu "rozjed'to!" se koná 6. května od de Libereckého kraje.

Velik

Všechny kraje

Fondy EU

NÁRODNÍ ORGÁN PRO KOPROJEKTY

Na kraji budou aktivní mladí lidé hodnotit kampaň Rozjed'to!

Krajská konference O nás s námi aneb Hrajeme o náš kraj v rámci kampaně proběhne od 9 hodin v sídle Libereckého kraje, U Jezů, v Liberci. Úvodní řeč hejmana pro školství Radek ČIKI.

Kampaň Rozjed'to! je součástí projektu O nás s námi. Který vznikl z potřeby participace mladých lidí na veřejném dění a jejich vlastním životě. Vznikl na základě zkušeností v této oblasti a také inspirací podobným projektem, který realizovala nezisková organizace LOS - Liberecká občanská společnost. V nejrůznějších realizacích jsou Petra Handřilová, Zuzana Trzčíská a Ondřej Janda a dalšími aktivitami pak pomáhají další mladí lidé z LOS a partnerských organizací. Projekt vzniká a je realizován také v úzké spolupráci s Libereckým krajem, záměry, tělohochoy a sportu - oddělením mládeže, sportu a zaměstnanosti. Liberecká občanská společnost, nezisková organizace sdružuje mladé lidi, kteří participace, předsudky, přeshraniční spolupráce, mladá a média a řada dalších témat. Mohli mladí lidé prakticky realizovat onu "participaci".

2.květen 2011 - 17.00
Úvodní slovo přednese náměstek hejmana pro školství Radek ČIKI, který v rámci projektu O nás s námi, který vznikl z potřeby rozhybat si lidi na veřejném dění a jejich vlastním životě. Vznikl na základě zkušeností a také inspirací podobným projektem, který realizovali v Praze.

APRIL TV

Magazín | Kultura & Sport | Televize | Videoprodukce | Agentura | E-shop

Úvodní stránka | Soutěžte s námi! | Vaše foto

14

Metodický portál RVP
www.rvp.cz
inspirace a zkušenosti učitelů

Titulka | Články | DUM | Odkazy

Předškolní vzdělávání | Základní vzdělávání | Základní umělecké vzdělávání

Rozjed'to! aneb O nás, tak proč ne s námi!

Uveřejněno: 10.12.2010 | Autor: Bc. Zuzana Trzčíská

Ve čtvrtek 9.12.2010 proběhlo první setkání projektu Rozjed'to! v Lomnici nad Popelkou. Setkání se zúčastnilo 22 účastníků z řad mládeže a 10 z řad odborníků a politiků zodpovědných za mládežnickou politiku z Lomnicka a Semlínka. Diskutovali spolu o různých tématech, která mládež zajímají a ve kterých si přejí něco změnit. Nejdiskutovanějším tématem se stal nedostatek otevřených klubů nebo míst, kde se může mládež volně scházet a trávit tak volný čas. Celý projekt je založen právě na setkání mladé politiky a ostatními lidmi zodpovědnými za mládežnickou politiku. Setkání v průběhu následujícího roku proběhne i v Liberci, Lomnici nad Popelkou, budoucí v České Lípě, Hradci nad Moravicí a v Liberci, vyvrcholením bude pak dvouměsíční krajská konference na Libereckém kraji.

rozjed'to!

Metodický portál

Úvodní stránka | Soutěžte s námi! | Vaše foto

14

Nesed' na gauči, rozjed'to!
Autor: Petra Handřilová
Spoluautor: Gabriela Hrdinová

Anotace: Pavlačové drbný si na člověk dnes? Jestli jsi dělat, zúčastněte se!

Klíčové kompetence: 1. Neformální vzdělávání, formulovat a obsah
2. Neformální vzdělávání, odpovědné, samoorganizace

Jičínský deník.cz

MINISTR DRÁBEK: Manuální práce není podřadná

Jičínsko PŮHELEDEM webových kampaní

PRIDĚTE SE Jičínský deník na Facebooku

Rubrika: Jičínský deník - Kultura

Mladí, zapojte se do nového projektu

Lomnice nad Popelkou - Projekt pro mladé lidi z našeho regionu pořádá Mládežnický parlament města Lomnice nad Popelkou.

rozjed'to!

Metodický portál

Úvodní stránka | Soutěžte s námi! | Vaše foto

14

Ve čtvrtek 9. prosince se uskutečnil první regionální setkání všech, kteří chtějí začít něco dělat jako v okolí Lomnice nad Popelkou, Semlínka a Turnova? Tak neváhejte a zaregistrujte se na www.rozjedto.net a Rozjed'to!

Na veřejném zasedání zastupitelstva města jsme pozvali naše politiky mezi námi. Zvěme vás na stránkách kampaně zaměřené na podporu participace mladých lidí v Libereckém kraji.

rozjed'to!
inspiratione a zkušenosti učitelů

8.12.2010 13:20

Ve čtvrtek 9. prosince se uskutečnil první regionální setkání všech, kteří chtějí začít něco dělat jako v okolí Lomnice nad Popelkou, Semlínka a Turnova? Tak neváhejte a zaregistrujte se na www.rozjedto.net a Rozjed'to!

Na veřejném zasedání zastupitelstva města jsme pozvali naše politiky mezi námi. Zvěme vás na stránkách kampaně zaměřené na podporu participace mladých lidí v Libereckém kraji.

Další články z

Nezvyklý koncert, Kultura
Zahrádkář v Přep. Kultura
Polským dětem se Kultura
Česká krajina foto Kultura

O TÝMU

Ondřej Lochman - iniciátor myšlenky projektu a garant obsahu

Motto: Jestli opravdu víte jaký je váš cíl, máte za sebou už půl cesty, k tomu ho dosáhnout.

Od roku 2003 pracuje v oblasti neformálního vzdělávání jako školitel, odborný konzultant a facilitátor. V roce 2003 inicioval vznik občanského sdružení LOS-Liberecká občanská společnost. Od roku 2006 je stálým konzultantem UNESCO Initiative Centre Wrocław v oblasti neformálního vzdělávání. Jako odborný konzultant pracuje pro MŠMT ČR, Evropskou Komisi, Eurodesk a neziskové organizace z různých koutů Evropy. V roce 2009 obhájil doktorskou disertaci na téma Evropské dimenze ve vzdělávání. Byl zapojen do projektů a iniciativ v 15 zemích EU a dále Islandu, Izraeli, JAR, USA, Tanzanii, Turecku a Ugandě.

Petra Handlířová - koordinátorka projektu

Motto: Není chyba ztroskotat, ale nevyplout.

Moje učitelská kariéra skončila rozčarováním nad strnulostí systému, a proto pro mne možnost působit jako lektor pracující s metodikou neformálního vzdělávání byla velkou výzvou a také splněním profesního snu. Každé setkání se skupinou je oboustranně obohacující. Baví mne pomáhat mladým lidem pochopit, že jedině oni sami jsou schopni uskutečnit své záměry a že k tomu mají nástroje, jen se naučit jak je správně využít. A nejlepší odměnou potom jsou zprávy o tom, co se jim povedlo. A díky jejich úspěchům mám energii do podobných projektů už řadu let a už jako organizátorka nebo lektorka či konzultantka a koučka.

Zuzka Tvrzská - koordinátorka kampaně Rozjed'to!

Petra výše píše, že jí baví pomáhat mladým lidem pochopit, že jedině oni sami jsou schopni uskutečnit své záměry a právě ona i Ondra mi stále ukazují, jak na to a rozhodli se mě tak zapojit i do projektu O nás s námi. Zkušenost s projekty tohoto typu nemám, ale snažím se v něm využít alespoň nějaké zkušenosti, které jsem získala studiem Pedagogiky volného času, práci ve volnočasovém klubu V-klub a účastí na několika mezinárodních výměnách a tréninkových kurzech. V letošním roce jsem začala aktivněji působit v LOSovi, a to nejen jako regionální konzultantka programu Mládež v akci.

PROJEKT FINANČNĚ PODPOŘILI

Česká národní agentura Mládež zabezpečuje v České republice chod Evropského grantového programu Mládež v akci. Jedná se o největší grantový systém zaměřený na podporu aktivit neformálního vzdělávání a volnočasových aktivit mladých lidí. Mládež v akci nabízí výměny mládeže, dobrovolnou službu, podporu místní komunity, zapojení do demokratických projektů, školení a semináře pro pracovníky s mládeží, spolupráci s partnerskými zeměmi EU a další zajímavé aktivity. Do programu Mládež v akci se můžete zapojit jako jednotlivec, skupina mladých lidí, pracovník s mládeží a nebo nezisková organizace.

www.mladezvakci.cz

Liberecký kraj - Odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu, Oddělení mládeže, sportu a zaměstnanosti

www.kraj-lbc.cz

MÍSTNÍ PARTNEŘI

Dům dětí a mládeže Suničko, Lomnice nad Popelkou

Informační centrum pro mládež v Lomnici nad Popelkou

Parlament mladých v Lomnici nad Popelkou

Dům dětí a mládeže Libertin v České Lípě

Zastupitelstvo dětí a mládeže v České Lípě

Dům dětí a mládeže Větrník Liberec - V-klub a Parlament mládeže Liberec

Informační centrum pro mládež Jablonec nad Nisou

Parlament mladých Jablonec nad Nisou

Dům dětí a mládeže Frýdlant

Informační centrum pro mládež Frýdlant

Informační centrum pro mládež Jilemnice

Liberecká občanská společnost, o.s.

„Zážitkem vpřed.“

Kdo jsme?

Jsme učitelé, dobrovolníci, studenti, vzdělavatelé, umělci, ale především jsme mladí dobrovolníci, kteří mají potřebu a ochotu pojmenovat problémy kolem nás a řešit je.

Co děláme?

Iniciujeme a organizujeme výměny mládeže, vzdělávací projekty, pořádáme výstavy a snažíme se propagovat a podporovat aktivní občanství nejen jako filosofii, ale zároveň jako způsob života. K tomu organizujeme i školení, konference, workshopy či Živou knihovnu s příběhy, které ohromí. Tyto aktivity provádíme Liberci, Libereckém kraji, Euroregionu Nisa a některé ve spolupráci s partnery v různých koutech Evropy.

Naše mise?

„Nabídnout příležitosti a zázemí k rozšiřování obzorů a rozvoji osobnosti směřující k aktivní, otevřené a odpovědné společnosti.“

Jak jsme začali?

LOS –Liberecká občanská společnost o.s. byla založena v roce 2003 hrstkou studentů občanské výchovy, které štvalo a stále štve, že před 90% žáků výuka ve škole v Čechách nebaví a chtějí učení ve škole i mimo ní oživit. LOS se tímto stal především experimentálním prostorem pro aktivní občany.

Proč existujeme?

Proto, abychom pomáhali doplňovat bílé místa na, které formální struktury škol, měst a státu nestačí. Aktivním občanům nabízíme podporu při vytváření svých občanských iniciativ. Vzdělávatelům znalosti různých interaktivních metod a kontakty na mezinárodní partnery. Každému nabízíme možnost naučit se myslet mimo „šuplík“ ve kterém jsme zvyklí.

Jaké jsou naše priority?

Propojování formálního vzdělávání s neformálním pomocí kurzů, školení, workshopů atd. Posílit vztahy a vazby mezi jednotlivými částmi Euroregionu Nisa pomocí partnerských interkulturních vzdělávacích projektů. Podporovat aktivní občanství a účast na společenském dění pomocí happeningu, seminářů a konferencí. V neposlední řadě i odstranění hranice, které zůstávají v našich hlavách.

Proč Rozjed'to?

Projekt vznikl, aby nabídl mládeži z různých koutů libereckého kraje možnost přinést své nápady přímo k rukám místních politiků. Aby mládež, politici a pracovníci s mládeží měli možnost se společně setkat a diskutovat o rozvoji libereckého kraje.

Jak se zapojit do našich akcí?

Můžete se zapojit již do probíhajících projektů v LOS nebo přijít se svým nápadem, a pokud bude spojen s cíli LOS, tak Vám jej pomůžeme uskutečnit. Více o LOS a možnostech zapojení do našich akcí najdete na www.losonline.eu.

PŘÍLOHY

ŽEBŘÍK PARTICIPACE MLADÝCH LIDÍ

8. Sdílené, společné rozhodování mladí-dospělí (Shared decision making)

Projekty nebo nápady na aktivity jsou iniciované mladými lidmi, kteří přizvou dospělé. Společně potom rozhodují a řídí procesy jako rovnoprávní partneři.

7. Mladí lidé iniciují a řídí (Young people led and initiated)

Projekty nebo nápady na aktivity jsou iniciovány a vedeny mladými lidmi. Dospělí jsou zapojeni jen v podpůrné roli.

6. Dospělí iniciují a sdílejí rozhodování s mladými lidmi (Adult initiated, shared decision making)

Projekty nebo nápady na aktivity jsou iniciativou dospělých. Mladí jsou přizváni k rozhodovacím procesům jako rovnocenní partneři.

5. Mladí konzultují a jsou informováni (Young people consulted and informed)

Projekty a aktivity jsou iniciovány a řízeny dospělými. Mladí lidé jsou přizváni pro konzultace, jsou informováni, jak budou jejich názory použity, ale výsledky a konečná rozhodnutí jsou prací dospělých.

4. Mladí jsou účelově informováni (Young people assigned and informed)

Situace, kdy jsou mladí lidé dospělými účelově přizváni v konkrétní roli a jsou informováni, jak a proč se mají zapojit. Projekt běží pouze v režii dospělých, ale mladí vědí, jaké budou mít jejich připomínky dopad.

3. Token (Young people tokenised)

Mladí lidé mají určenou roli v projektu nebo aktivitách, ale nemají vliv na rozhodování. Je vytvořena iluze, že se mladí účastní, ale ve skutečnosti nemohou ovlivnit, co a proč dělají.

2. Mladí jako dekorace (Young people as decoration)

Mladí lidé jsou pro projekt potřební jen jako reprezentanti mládeže – neplnoprávní skupiny. Nemají plnohodnotnou roli a jsou nastrčeni do viditelných pozic pro prezentaci projektu navenek.

1. Mladí jsou manipulováni (Young people manipulated)

Dospělí přizvou mladé lidi k účasti na části projektu jen pro podporu tvrzení, že projekt je inspirován mladými lidmi. Mladí nemají žádnou možnost ovlivnit řízení procesů a výstupy. Jejich účast je využita k jiným účelům, než je deklarováno, často pro získání podpory od organizací, které se na práci s mladými lidmi zaměřují.

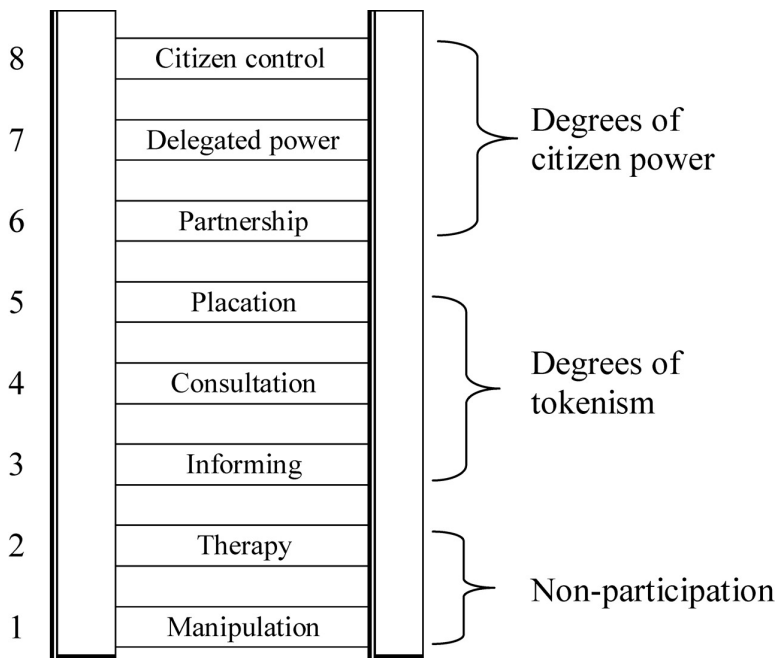
ZÁVĚREM

Žebřík účasti mladých lidí ukazuje jako nejvyšší formu účasti mladých lidí příčku 8 - *Sdílené, společné rozhodnutí mladých s dospělými*, následuje příčka 7 – *Mladí lidé iniciují a řídí*. Příčky od jedné do tří nejsou považovány za participaci.

Pro mnoho lidí pracujících s mladými lidmi je otázkou, zda je „více“ příčka 8 nebo 7. V podstatě je tu debata, která z těchto úrovní účasti je vlastně nejvýznamnější?

Mnozí věří, že sdílené rozhodování je velmi prospěšné pro obě skupiny, mladé lidi a dospělé. Jiní věří, že mladí lidé jsou nejvíce schopní a mají volnější prostor, když rozhodují bez vlivu dospělých. Dost často tato varianta nevylučuje účast dospělých úplně, ale snižuje jejich roli a vliv na úroveň podpory.

Oba argumenty mají své opodstatnění. Nakonec je na každé skupině, aby si určila, jaká forma spolurozhodování nejlépe vyhovuje jejich potřebám.

r()zjed'to!

O nás, tak proč ne s námi

PODĚKOVÁNÍ

Jsme rádi, že se projekt O nás s námi aneb hrajeme o náš kraj, který jsme realizovali kampaní Rozjed'to! podařilo po dlouhém plánování uskutečnit. Díky za to patří zástupcům Libereckého krajského úřadu, Oddělení pro mládež, sport a zaměstnanost a panu náměstkovi Ciklovi za jejich podporu a pomoc. Děkujeme všem dobrovolníkům, kteří nám s projektem pomáhali, a v neposlední řadě děkujeme také všem pracovníkům s mládeží, kteří s mladými lidmi pracují a učí je být občany demokratické společnosti.

r()zjed'to!

O nás, tak proč ne s námi

Předkládaná publikace představuje průběh a výsledky projektu zaměřeného na participaci mladých lidí. Projekt byl podpořen z programu Mládež v akci, Akce 5.1 **Setkání mladých lidí a činitelů odpovědných za mládežnickou politiku** a my vám zde poodkryjeme metodiku projektu a některá úskalí, se kterými jsme se setkali. Snad vás inspirujeme k rozvoji práce s mládeží a další práci v tématu participace mladých. Naším projektem jsme chtěli ukázat, že přístupy k němu jsou různé a nejvíce se osvědčují ty, které vycházejí ze zájmu a aktivity samotných mladých.

Hezké počtení a úspěšné projekty!

r()zjed'to!

O nás, tak proč ne s námi

www.losonline.eu

